

NUMER 61.

NUMER 9.

ROK TRZECI

KWARTAŁ I.

MOTYL

PIĄTEK DNIA 26. LUTEGO 1830 ROKU.

WYJMEK Z ROZPRAWY, CO IEST FILOZOFJA?

Warszawa 1302 r. w drukarni na Nowolipiu No 646.

Lekkie zastanowienie się nad naszym w rządzie tworów położeniem i nad udzielonemi nam od Natury władzami, pokazuje że Człowiek iako przeznaczony do samowolnego *działania*, którego okrąg wzrasta w miarę mnożących się w społeczeństwie stosunków, odebrał w zdolnościach poznawania, środki wystarczające do uzacnienia spraw swoich. Prawdziwa jego Wartość Moralna zależy na Działaniu, tego on; względu nigdy z oczu spuszczać nie powinien, w ciągu usiłowań które poświęca na rozpostarcie zdolności *poznawania*, inaczej fałszywe do udoskonalenia przywiązywałyby znaczenie. Postępuje więc tem rzeczywiście w drodze tegoż udoskonalenia, im częściej i uważniej nad swoim zastanawia się Przeznaczeniem,

im jaśniej obejmuie właściwe dla siebie cele, im lepiej poznaie drogę która prosto ku nim prowadzi, im więcej odkrywa środków ułatwiających mu niezawodne na tej drodze postępy, i im tęższą przez żywe tych widoków ogarnienie, tworzy w sobie wolę niezbaczenia nigdy z wysłedzonego raz kierunku. Posunięte do najwyższego stopnia takowe ogarnienie właściwych dla człowieka celów dróg i środków, oraz natężenie woli zwyciężającej wszystkie opory, które zatrzymują nas w drodze ciągłych ku prawdziwemu udoskonaleniu postępów, zowie się Mądrością. Dawno już treść jej, *Znaj siebie samego*, czytano wyrytę na podwoiach świątyni Delfickiej: względem nas jest ona zawsze iako owo niedosięgte *ideale*, ku któremu zbliżać się tylko możemy za pomocą udzielonych nam zdolności. — *Mądrość* łączy w sobie *cnotę i poznanie*, dwa wyraziste piętna znakomitej człowieka wyższości. Nieprzerwana harmonja wszystkich władz, skłonności i żądź naszych, jest istotnym jej warunkiem, a *doskonalsć* co do ducha i serca niechybnym owocem.

OBRAZY, DO WALENTEGO RZ.....

Patrz! iak to buia motylek
Używaiąc miłych chwilek,
Dotknął się stulistnej róży,
Ninie wleciał na badylek,
I na nim niebawił dłużej.
Widzisz lekkie kołysanie?
On to siadł na tulipanie,
Tulipan mu się uśmiecha,
On piie słodycz z kielicha.
Patrzaj! inny — a tam trzeci,
Ieden ku drugiemu leci,
I iak obłoczki na niebie,
Uderzyły się o siebie.

Teraz wiatr podmuchy nieci,
Ieden z nich reszty odleci,
Leci, leci, w górę leci,
Gdzie go wiatr pędzi w powiewie,
Leci, leci, gdzie? — sam niewie.
Iak puch ostu lekkowłosy
Wzbił się prawie pod niebiosy,
I znów poloty chyżemi
Spadł prawie do samej ziemi.
Wietrzny, śmiały, płochy, chyży,
Do liliiek się przybliży,
Oblata pachnące ziółka,
Przywitał w trawce fiołka,
Iak gwiazdka wleciał do lasku,
Pyszny ze skrzydełek blasku,
Z zapału róży się śmieie,
Mnóstwa kwiatów zwiódł nadzieie,
A minąwszy inne względy
Z wiatrami biega w zapędy:
Lata górą, lata dołem,
Igraiąc sobie z żywiołem.
Wesoł z kwiecistych obszarów,
Z ziółek okwitłych na łące,
Nabiera tysiąc zamiarów,
I porzuca ich tysiące.
Ach! pomyślałem z westchnieniem,
Ten płochy, wietrzny motylek,
Co nigdzie długo niegości
Czyż nie jest wyobrażeniem,
Całej człowieka młodości?...
Ninie spójrzy chociaż chwilę,
Widzisz kwiaty na mogile?
Widzisz wieniec plecion z róży?
Iaki kraśny iaki duży!
Ale pod nim, wspomnij sobie...
Leżą wdzięki w zimnym grobie,
Leży piękność... wszystko leży,
Co łudziło wzrok młodzieży.
Ach! te kwiaty i te róże
Co w brew właściwej naturze,

Żal i smutek niecą razem
Nie są miłości obrazem?..
Jużem ci pokazał wiele,
Lecz patrz jeszcze na to ziele,
Którym się kadzi w kościele. '
Ziółko owo póki żyło
W tem się najbardziej siliło,
Na to poświęcało roki,
By zebrało wonne soki,
I na tej nikczemnej ziemi,
Tak się nasycalo niemi,
Tak ich nazbierało wiele!
»Lecz iakież to głupie ziele?
Nacóż mu się zdadzą wonie,
Które aż po ziela skonie,
Gdy spalą listki i kwiecie,
Mają się rozejść po świecie? »
Niełaj ziółka, niełaj trawy,
Cóż innego żądza sławy?
Ten zaś listek zwiędły, suchy,
Który przez wiatru podmuchy,
Już na bagna, już na góry,
To w przepaści, to pod chmury,
Leci — nic go nieprzestrasza,
A przebywając pustynie,
Na ostatku smutnie ginie....
Czyliż to nie przyjaźń nasza?
A ninie, ninie, zdaleka
Czyli niewidzisz człowieka?
Czyli go niewidzisz przecię?
To nie człowiek ale dziecię...
Uważ, biega po ustroni,
I za jakimś cieniem goni,
Goni, płacze i wyrzeka,
Ale cień zawsze ucieka:
Ono choć zmęczone goni,
Goni, płacze i wyrzeka,
Ale cień zawsze ucieka.
Ono choć zmęczone goni,

Zda się że cień trzyma w dłoni,
Cień iak uciekał, ucieka.
Spiekł ie słońca promień złoty,
Iednak z płaczem goni głodne,
Cień ten iest to szczęście zwodne,
A kto dziecina?.. oj, to ty.

Z. Alex. Langry.

Łomża 27 Stycznia 1830 r.

BIÓROMANJA.

Moda stworzyła place różnego rodzaju,
Nad potrzeby, nad siły nie iednego kraiu,
Przeraża strachem urzędników lista:
Tu Konserwator, tam Pan Archiwista,
SzeF z Podszefem stoi w parze,
Za Pisarzem Podpisarze,
Aplikanty z Adjunktami,
Kontrolery z Rachmistrzami.
Stół z kałamarzem i piórem,
Nie iest stołem tylko biórem.
Iak się topola dzieli na gałązki
Na jagody winne grono,
Tak obowiązki na podobowiązki,
Modnie teraz podrobiono.
Gdzie kiedy dawniej pięć osób siedziało,
Teraz i trzydzieści mało.
Nie ieden mniemał ze to było w duchu,
Nadania wydziałom ruchu,
O iak to błędne mniemanie,
Dwaj w oczach moich zniesli Parafjanie.
Raz będąc w mieście do roku,
Przyszli po wypis iakiegoś wyroku:
Chodząc od sali do sali,
Od wydziału do wydziału,
Trzy tygodnie zmarnowali;
Ieden z nich bióro zaskarża:
Przep adła skarga w biórze Dziennikarza,

I dwoistą poniósłszy worka czasu stratę,
Wyprawieni na sałatę.
To zło jest pojedynczem, ogólniej dopiekła,
Procedura rodem z piekła.
Krótko zamknę jej pochwały.
Przeklina ją wielki, mały,
I można powiedzieć śmiecie
Nim sprawa, do świętego przyczołga się stołu,
Pozywaiący o Ciele
Musi wprzód przeieść Wołu.

Molski

*Do IW. Radcy Stanu Prezydenta i Muncy-
palności Miasta Stótecznego Warszawy.*

Godny Radco Prezydencie,
Iestem w położeniu smutnem,
Przyszedł żołnierz w tym momencie,
Uciążył mnie exekutnem:
Z paletu nadto rozkazem,
Aby zapłacić dziesięć złotych razem.
Za cóż te złotówki proszę?
Nie iestem dłużnym nikomu,
Podatek do kassy wnoszę,
Co rata z moiego domu.
Nato Pan żołnierz odpowiedział skromnie,
» Wchodzić w przyczyny nie należy do mnie,
Ia wypię wódki czarę,
I wezmę złotówek parę.”
Wypił, zjadł pół funta mięsa,
I poszedł sobie indziej szukać kęsa,
Przeczytałem w Palecie »Gdy upłynie pora,
Winien dziedzic meldować swego lokatora”
A że lokator Antoni,

Co w Płocku dłużników goni,
Był meldowany nie w czasie,
Na mnie wina zwała się.”

Tu wspomnieć Panu ubocznie należy,
Że wiele mamy po biurach młodzieży,
Którzy pisać nie umieją,
Lecz są w tonach, w biurach huczą,
I tą się karmią nadzieją,
Że się gryzmolić nauczą:

Na ich lenistwo uskarżam się czule,
Że dzień spóźnili w swoim protokóle.

Na moją zaręczam duszę,

Słusznego masz Kommissarza,

Ale tu zaskarżyć muszę,

Iego pod... pod... Sekretarza.

Poszlę z meldunkiem... Panicz go nie czyta,

Lecz gospodarza za kieszonkę chwyta,

Nie wchodzię ja w wielkość kary,

Kto zasłuży winien płacić,

Ale pocóż dwa talary

Za cudze błędy mam tracić?.

*Upraszając o śpieszną rezolucją mam honor pisać
się z wysokeim uszanowaniem najniższym sługą.*

Marcin Molski.

KRONIKA WYPADKÓW.

do dnia 1. Lutego do 15. włącznie.

Polska. Czytelnia Publiczna urządzona przy kawie literackiej przeciw kolumny Zygmunta — Ósma sztuka oryginalna w teatrze Rozmaitości: Nieproszeni Goście. — Zgon właściciela składu muzycznego Klukowakiego i fa-

brykanta fortepianów Leszczyńskiego. — Spółka braci Hrabów Łubieńskich w zamiarze założenia domu handlowego pod ich firmą, na lat 20 zawiązana. — Nowy grzebieniarz Dymitry Czerepachin, Nro 2,240. — Fabryka łoalek Karlsbadzkich Pana Kackiego przy ulicy Solnej.

Nowe dzieła. Poezje Biblijne Stefana Witwickiego zł. 2 gr. 15. — Druga edycja Chłopa Milionowego. — Prenumerata na *Bibliotekę Konwersacyjną* w Poznaniu u PP. Hugues i Kermen. — *Nóty.* Trzeci taniec polski przez Pana Seravalle. — Nowy Walc przez I. A. Zack zł. 1. — Nowy Śpiew do przyjaciela z muzyką F. Żylińskiego. — Sześć nowych Kontradansów z Opery Niema z Portici przez I. Damse. — *Ryciny.* Szósty Poszyt portretów Krolów Polskich z litografji I. Kościńskiego. — Czwarta karykatura Miotełek Nowakowskiego.

S Z A R A D A.

Pierwsze wykrzyka, drugie się pyta,
A wszystko Szaradę czyta.

— Do dzisiejszego Numeru dołącza się podwójny exemplarz piątego arkusza Wyżygina.

— Aby młodzi Czytelnicy mieli w Lutym przyjemność naśladowania bez nauki słowicznych tonów, załącza się Piórko uciosane w Dudkę, której dłuższy koniec zanurzywszy do wody a w drugi zadąwszy, dobędą wyraźnych ptasich świergotań, gwizdań, kurantów i trelow.

Explication de la gravure Nro. 61. *Coiffure à la Donna Maria, Robe de gaze Saint Vallier.*

Objaśnienie ryciny Nro 61. *Upięcie à la Donna Maria, Suknia z gazy Saint Vallier.*

Rozwiązanie przeszłej Zagadki — 1. Iak chcesz. 2. tok, zwoj, obrot, kolej.